

„Können Sie Deutsch sprechen?“

Kísérlet Budapest utcáin

Veres Zsombornak hívnak és 15 éves vagyok. A Szigetszentmiklósi Batthyány Kázmér Gimnázium nyelvi előkészítő osztályába járok, melynek fő célja egy B2-es komplex nyelvvizsgára való felkészítés. A német nyelvet 10 éves korom óta tanulom, viszont csak a gimnáziumi felvételi idején kezdtem el vele komolyan foglalkozni. Mindig is jó tanuló voltam, de tudtam, hogy ha a Batthyányba szeretnék járni, ami régi álmom volt, igazán jól kell teljesítenem. Így kerültem egyre közelebb és közelebb a német nyelvhez, míg végül nagyon sok tanulással sikerült felvételt nyernem. Ez óriási sikerélmény volt számomra, melytől ambíciót kaptam a nyelvtanuláshoz, amit a mai napig nem veszítettem el.

Nyelvi előkészítőként szinte az egész életem a német nyelv körül forog, így mikor hallottam a pályázatról, azonnal tudtam, hogy mivel tudnék hasznos segítséget nyújtani a nyelvtanuláshoz.

Az ötlet

Előzmények

Természetesen egyetértek azokkal, akik szerint az Internet a legnagyobb segítség a tanulásban. Filmeket nézünk, zenét hallgatunk vagy éppen játszunk. Köztudott, hogy milyen előnyös beiktatni a hétköznapiakba, és hogy mennyire hasznossá tudjuk tenni a szórakozásra szánt szabadidőnket. Feltűnt azonban, hogy értem, amit hallok vagy olvasok, megértem az applikációkat és bátran levelezek külföldiekkel egy-egy játékkal vagy videóval kapcsolatban, de a tanórákon kívül szinte sosem beszélek, sosem használom az Internettel szerzett tudásom, úgy, ahogy én szeretném, a való életben.

Első próbálkozás

Az ötletem egy ausztriai kirándulás során született, mikor a szüleim elvittek engem és a legjobb barátomat, Lilit, akinek később fontos szerepe lesz a kísérletben, egy bevásárlóközpontba. A családban egyedül én beszélek németül, ezért egyértelmű volt, hogy nekem kellett segítenem a tájékozódásban és a vásárlás során is. Szerencsére Lili angolul és németül is tanul, így jól kiegészítettük egymást. Eleinte nem mertem beszélni, féltem, hogy valamit elrontok, esetleg kinevetnek. Később, mikor láttam, hogy megértenek, bátor lettem és a végén már Lilivel is németül beszéltem. Ez az élmény sokáig elkísért a hétköznapiakban és a németórákon is magabiztosabban beszéltem. Miután visszatértünk a hétköznapiakba mindkettőnknek elkezdett hiányozni az idegen nyelven való beszélgetés, így eldöntöttük, hogy mikor Budapesten járunk, németül rendelünk ételt, kérünk útbaigazítást vagy vásárlunk magunknak ruhát.

A projekt

Egy idő után az ötletünk igazi projekté és egy szórakoztató, de nagyon hasznos programmá vált. Mivel mindketten nyelvvizsgára készülünk, összeszedtünk néhány nyelvvizsgás szituációt, melyeket el lehet játszani budapesti kirándulásaink alkalmával. A témáink a következők voltak:

1. Éttermi rendelés
2. Vonal jegyvásárlás
3. Jegyvásárlás moziban
4. Ruha vagy cipő vásárlás
5. Útbaigazítás kérés
6. Útbaigazítás kérés tömegközlekedési eszközökön
7. Levélfeladás postán
8. Pénzváltás
9. Ruhacsere rossz méret esetén
10. Ajándék vásárlás

Nehézségek

A projektünk során számos problémába ütköztünk. Először is, ami már előre sejthető volt, sajnos nagyon kevesen beszélnek németül. A „Können Sie Deutsch sprechen?” kérdésre sokan csak a fejüket rázták, mosolyogtak, de nem tudtak segíteni. Mint már említettem, Lili angolul is tanul, így mikor elhangzott a „Can you speak English?” kérdés, már könnyebb dolgunk volt. Ilyenkor persze Lili vette át a beszélgetést, de nem bántam, hiszen már az angol szituációkat is egész jól értem. Azonban néha előfordult, hogy a kiszemelt beszélgetőtárs nem beszélt se angolul, se németül. Ilyenkor sem adtuk fel, hanem nonverbálisan próbáltuk megértetni a mondandónkat, elkezdtünk mutogatni, és elmagyaráztuk, hogy mit szeretnénk.

Másodszor, idővel rájöttünk, hogy alapos felkészülés nélkül nagyon nehéz dolgunk volt egy-egy ilyen helyzetben, hiszen még csak most tanuljuk a nyelveket. Szószedeteket készítettünk és eljátszottuk a helyzeteket előre, még otthon, mielőtt elindultunk. Így rendkívül gyorsan gyarapodott a szókincsünk, hiszen mi gyűjtöttük össze a szavakat és magunktól jöttünk rá, hogy mi az, ami még hiányzik, hogyan lehetne szebb a beszélgetés. Különbőféle kifejezéseket tanultunk, persze ügyeltünk arra is, hogy minden bizonnyal magyarokkal fogunk beszélni, tehát egyszerű, de nyelvtanilag helyes párbeszédet gyakoroltunk be.

Végül, ami talán a legfontosabb volt, mindig körültekintően választottuk meg a beszélgetőtársunkat. Leginkább éttermi vagy bolti dolgozók voltak, de ha útbaigazítást kértünk, egy velünk egykorú diákot, vagy egy kedves párt választottunk, így soha nem éreztük magunkat veszélyben, még akkor sem, ha ismeretleneket szólítottunk meg.

Humoros helyzetek

Itt egyik személyes tapasztalatomat mesélném el, mikor is segítséget kértem egy havi Budapest bérlet megvásárlásához. Szerencsére, beszélgetőtársammal megértettük egymást, igazán jól beszélt németül. Elmesélte, hogyan működik az automata, mit, hogyan kell csinálni, hogyan

kell kiválasztani a kívánt bérletet. Ám igazi meglepetés volt számára, mikor elővettem a magyar diákigazolványomat, meglátta a nevem és elkezdtem bepötyögni a számomat.

Igazi kihívás volt, mikor véletlenül egy német házaspárt szólítottam meg útbaigazításért. Kicsit megijedtem, hiszen én csak játszottam az anyanyelvi beszélőt, viszont ők azok is voltak. Azt hiszem a helyzethez képest igazán jól sikerült reagálnom, mert a bennem levő stressz ellenére is helyesen beszéltem, ők pedig kedvesen tudatták velem, hogy csak turisták és nem nagyon ismerik a helyi közlekedést.

Eredmények

Édesanyám testvére Győrben él, és az ottani állatmenhelyen dolgozik. Mikor a télszünetben elmentem meglátogatni őket, elvitt a munkahelyére. Mivel a győri állatmenhelyre sok osztrák örökbefogadó jár, élesben is ki tudtam próbálni magam, a nyelvvizsgás szituációkon kívüli beszélgetésekben is, például segíteni az eligazításban és az örökbefogadás lebonyolításában. Fantasztikus érzés volt, hogy milyen gyorsan át tudok váltani németre, már-már természetes volt, és persze nem féltem beszélni számomra ismeretlen emberekkel. Azt hiszem, ez a természetesség és a gyors reakció a legnagyobb eredménye a kísérletünknek a szókincsfejlesztés mellett.

Én azért részesítem előnyben ezt a módszert, mert pontosan az idegennyelvtudás legfontosabb részét gyakoroltatja, az éles helyzetben történő kommunikációt, és véleményem szerint minden nyelvtanuló így képzelel el a nyelvtudást, hogy kérdezik és szép, hosszú mondatokkal tud válaszolni. A sorozatok nézése, különféle applikációk, játékok valóban fejlesztik a tudásunkat, de ha kimozdulunk az otthonunkból, az Internet nem feltétlenül ad se bátorságot, se magabiztosságot. Mint már korábban említettem, idén nyáron jelentkezem a középfokú komplex nyelvvizsgára, ahol külön feladat egy szituációs gyakorlat. Biztos vagyok benne, hogy ennyi valóságos helyzet után egyszerűen át fogok menni a vizsga ezen részén.

Bármilyen szituáció eljátszására rengeteg lehetőségünk van kisebb, nagyobb településeken is. Mi két hónapot töltöttünk Budapest utcáin, ezt a módszert alkalmazva, és úgy gondolom ez egy kifejezetten jó lehetőség különösen azoknak, akiknek félelmeik vannak az idegennyelven való megszólalástól.

További javaslat

Már több hete véget ért a kísérletünk, pontosabban már nem rendszeresen megyünk a budapesti „kirándulásainkra”, hiszen többször is eljátszottuk a nyelvvizsgás helyzeteket. Miután elmeséltem az egyik tanáromnak, adódott az ötlet, hogy csoportosan is elmehetnénk és idegenvezetést tarthatnánk Budapesten, Szigetszentmiklóson vagy akár az osztálykirándulások alkalmával természetesen német nyelven.